

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних економічних відносин управління і бізнесу

Кафедра економіки, підприємництва та економічної безпеки

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему: **ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ**
(на матеріалах ТОВ «Торг-Центр»)

Виконав: здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти групи БЕ

Спеціальності 051 «Економіка»

Освітньо-професійної програми «Економіка підприємства»

Гандрабург Й.В.

(прізвище та ініціали)

Керівник Шандова Н.В.

(прізвище та ініціали)

Рецензент

(прізвище та ініціали)

Херсон 2021 року

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних економічних відносин управління і бізнесу

Кафедра економіки, підприємництва та економічної безпеки

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальності 051 Економіка

Освітньо-професійна програма: Економіка підприємства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри, д.е.н., професор

_____ Н.В. Шандова

«_____» _____ 2021 року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА СТУДЕНТУ

Гандрабург Йозеф Вілмош

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Оцінка результативності планування діяльності підприємств торгівлі (на матеріалах ТОВ «Торг-Центр»)

керівник роботи Шандова Н.В., професор, д.е.н.

затверджена наказом закладу вищої освіти від 24.09.2021 р. № 471-с

2. Строк подання студентом роботи 15.12.2021

3. Вихідні дані до роботи Законодавчі та нормативні документи, підручники, навчальні посібники, періодичні видання, плани та звітні показники діяльності ТОВ «Торг-Центр» за 2017-2020 р.р.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

Теоретичні засади планування діяльності підприємств торгівлі

Оцінка результативності планування діяльності підприємств

Підвищення результативності діяльності торговельного підприємства

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Робота містить 18 таблиць, 22 рисунки _____

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
<i>Консультант з написання I-III розділів</i>	<i>Шандова Н.В., професор</i>		
<i>Консультант з нормоконтролю</i>	<i>Латкіна С.А., ст. викладач</i>		

7. Дата видачі завдання _____ .2020 р

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Огляд літературних джерел з теми	<i>25.10.2021 -29.10.2021</i>	<i>виконано</i>
2.	Складання і затвердження плану роботи	<i>28.10.2021 -02.11.2021</i>	<i>виконано</i>
3.	Написання I розділу	<i>03.11.2021 – 12.11.2021</i>	<i>виконано</i>
4.	Написання II розділу	<i>28.10.2021 – 15.11.2021</i>	<i>виконано</i>
5.	Написання III розділу	<i>16.11.2021 – 30.11.2021</i>	<i>виконано</i>
6.	Формулювання висновків за темою дослідження	<i>28.11.2021 – 30.11.2021</i>	<i>виконано</i>
7.	Оформлення роботи	<i>26.11.2021 – 01.12.2021</i>	<i>виконано</i>
8.	Надання роботи керівнику для перевірки та написання подання	<i>02.12.2021 – 05.12.2021</i>	<i>виконано</i>
9.	Подання роботи на рецензування	<i>06.12.2021 – 09.12.2021</i>	<i>виконано</i>
10.	Подання роботи для перевірки у КСПНП	<i>15.12.2021</i>	<i>виконано</i>
11.	Захист роботи в ДЕК	<i>.12.2021</i>	

Здобувач _____ Гандрабурґ Й.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Шандова Н.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота магістра на тему «Оцінка результативності планування діяльності підприємств торгівлі» містить 100 сторінок, 23 таблиці, 12 рисунків, 50 літературних джерел.

Об'єкт дослідження – процес планування діяльності підприємств торгівлі.

Предмет дослідження – є практичний інструментарій оцінки результативності планування діяльності підприємств торгівлі.

Мета кваліфікаційної роботи магістра – дослідження теоретичних та практичних засад та розробка практичних рекомендацій з оцінки результативності планування діяльності підприємств торгівлі.

В роботі розглянуто теоретичні засади планування діяльності підприємств торгівлі; здійснено оцінку результативності планування діяльності торговельних підприємств; запропоновано заходи щодо підвищення результативності планування діяльності торговельного підприємства.

Практична значимість кваліфікаційної роботи магістра укладається в тому, що розроблені в ній положення, висновки й рекомендації спрямовані на підвищення результативності діяльності торгового підприємства. Запропонований підхід щодо оцінки факторів, що впливають на розвиток і результативність діяльності роздрібної торгівлі регіону, відрізняється простотою в застосуванні, методичний інструментарій дозволяє виміряти вагомість факторів. Запропонований підхід може тиражуватися для оцінки факторів, що впливають на розвиток роздрібної торгівлі, іншого регіону.

Кваліфікаційна робота магістра виконана на основі матеріалів ТОВ «Торг-Центр» за 2017-2020 рр.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ	9
1.1. Сутнісні характеристики планування діяльності підприємства та його результативність	9
1.2. Види діяльності підприємств торгівлі та принципи її планування	17
1.3. Система планування доходів підприємств торгівлі	22
Висновки до розділу 1	35
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	37
2.1. Стан і тенденції розвитку галузі торгівлі	37
2.2. Аналіз результативності діяльності ТОВ «Торг-Центр».....	45
2.3. Оцінка рівня конкурентоспроможності як елемента результативності діяльності ТОВ «Торг-Центр»	55
Висновки до розділу 2	62
РОЗДІЛ 3. ПІДВИЩЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	64
3.1. Фактори, що впливають на результативність планування діяльності торгового підприємства	64
3.2. Напрямки підвищення результативності діяльності ТОВ «Торг-Центр»	75
3.3. Обґрунтування реалізації напрямків підвищення результативності діяльності торговельного підприємства	79
Висновки до розділу 3	90
ВИСНОВКИ	92
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	96

ВСТУП

Одним з найважливіших секторів у світовій господарській системі, а також в економіці України є торгівля. У сучасній економіці сектор торгівлі виконує важливу економічну й соціальну роль. Частка торговельної галузі в структурі світового ВВП становить близько 14%, а в структурі загальної зайнятості – до 16%. В Україні ці показники становлять: внесок торгівлі у ВВП в останні роки 13,2%, а внесок у зайнятість працездатного населення – 22,9%, чисельність суб'єктів господарювання – 43%. Ці цифри показують найважливішу роль сектору торгівлі в економіці України.

Оцінюючи положення торгівлі в економіці України, можна відзначити ряд її особливостей. Торгівля протягом останніх років – одна зі сфер, економіки України, що найбільш швидко розвиваються, і випереджає по темпах росту багато інших галузей, секторів і сфер. Середньорічні темпи росту обороту роздрібною торгівлі в останні роки становили в середньому 9,8%, а в секторі оптової торгівлі – 8,5%, при цьому темпи зростання обороту світової роздрібною торгівлі становили в середньому 8,3%. Незважаючи на кризові явища, як у світовий, так і у вітчизняній економіці, позитивна тенденція росту товарообігу торгівлі як і раніше зберігається.

Торгівля займає лідируюче положення в українській економіці по загальній чисельності зайнятих, цей показник у цей час досягає значення близько 2,3 млн осіб, що відповідає 26% від усього зайнятого населення країни. Крім того, торгівля лідирує по кількості активних господарюючих суб'єктів. Усе вищевказане свідчить про те, що для підприємств торгівлі актуальними є питання розробки нових планів, стратегій, що дозволяють досягти високого рівня конкурентоспроможності й забезпечити в майбутньому стійкий економічний ріст і розвиток. Результати аналізу поточного стану торгівлі в Україні дозволяють зробити висновок, що для торгівлі як і раніше зберігаються значні можливості росту й розвитку. Ці можливості пов'язані з такими факторами, як ріст загальної кількості торговельних площ; підвищення частки

сучасних торговельних форматів; посилення рівня консолідації; розвиток конкуренції між торговельними компаніями, розвиток нових форм і способів торгівлі, збільшення частки малого й середнього бізнесу в структурі галузі. Можливості розвитку торгівлі як галузі відкривають перспективи для розвитку кожного торговельного підприємства, при цьому напрям і траєкторія розвитку підприємств торгівлі визначаються швидкістю й адекватністю їх реакції на зовнішні зміни, що забезпечується плануванням діяльності.

Оцінюючи зміни, що відбуваються, у внутрішньому й зовнішньому середовищі функціонування торговельних підприємств, важливим вважається урахування впливу факторів, що впливають на використання наявних ресурсів, необхідність прийняття науково-обґрунтованих управлінських рішень по ефективному використанню ресурсного потенціалу, що знаходить відображення в результатах діяльності, ступінь відповідності яких цільовим настановам відображає результативність планування діяльності.

Теоретичні та науково-методичні аспекти планування та оцінювання результативності діяльності підприємства, включаючи питання щодо принципів планування, підходи до оцінювання результативності управління, обґрунтування рішень з удосконалення напрямів діяльності та системи її планування висвітлено у працях Р. Акоффа, І. Ансоффа, П. Друкера, А. Колота, Ф. Котлера, О. Кузьміна, В. Савчука, Ф. Тейлора, Д. Хана та ін.; особливості планування та оцінювання результатів діяльності підприємств торгівлі відзначено у дослідженнях В.В. Апопія, І.О. Бланка, Н.О. Власової, В.А. Гросул, Н.С. Краснокутської, Л.О. Лігоненко, А.А. Мазаракі, Н.Л. Савицької, Г.М. Тарасюк, Л.В. Фролової та ін.

У наукових працях подано теоретичні, науково-методичні та практичні аспекти організації планування на підприємствах. Водночас питання щодо оцінювання результативності цієї діяльності на підприємствах торгівлі потребують постійної уваги і удосконалення, що зумовлює актуальність теми кваліфікаційної роботи, її мету та завдання.

Мета магістерської роботи – дослідження теоретичних та практичних засад та розробка практичних рекомендацій з оцінки результативності планування діяльності підприємств торгівлі.

Для досягнення поставленої мети вирішувалися наступні завдання:

- провести дослідження теоретичних положень сутності планування діяльності підприємства;
- визначити принципи планування діяльності підприємства;
- визначити особливості діяльності підприємств торгівлі України;
- проаналізувати фінансово-економічні показники результативності діяльності підприємства торгівлі;
- розробити пропозиції щодо заходів з підвищення результативності діяльності підприємств торгівлі.

Об'єкт дослідження – процес планування діяльності підприємств торгівлі.

Предмет дослідження – є практичний інструментарій оцінки результативності планування діяльності підприємств торгівлі.

У процесі дослідження використано загальнонаукові й спеціальні методи дослідження: абстрактно-логічний, порівняльного аналізу, систематизації, узагальнення – під час дослідження особливостей планування діяльності та його результативності, класифікації видів діяльності підприємств торгівлі, групування, графічний, динамічного, горизонтального та вертикального аналізу, розрахунку середніх і відносних величин – під час дослідження основних тенденцій у діяльності підприємств торгівлі.

Практична значимість магістерської роботи укладається в тому, що розроблені в ній положення, висновки доведені до практичних рекомендацій з оцінювання результативності планування діяльності підприємств торгівлі.